

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

ארמית בבליית - 7117

תאריך עדכון אחרון 29-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תלמוד והלכה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דורון יעקב

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: doron.yaakov@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נלמד על הלהג הארמי היהודי של התלמוד הבבלי. נעסוק בנושאים מרכזיים בדקדוק שלו, נקרא טקסטים מן התלמוד הבבלי ונעמוד על תופעות בלשניות העולות מהם.

מטרות הקורס:

ידיעה של עיקרי הדקדוק של הארמית הבבלית, והכרת עדי הנוסח החשובים של התלמוד הבבלי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

להכיר את המאפיינים המיוחדים של הלשון הארמית הבבלית, להעלות מכתבי היד של התלמוד הבבלי תופעות בלשניות, להתמצא במחקר העדכני של הלהג.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: השיעורים יהיו פרונטליים ומלווים בקריאת טקסטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- תולדות הארמית היהודית
- מקומה ומקורותיה של הארמית הבבלית
- תופעות נבחרות בתורת ההגה, בתורת הצורות, בתחביר ובאוצר המילים

חומר חובה לקריאה:

קטעים נבחרים שיימסרו במהלך הקורס מתוך:

יעקב נחום אפשטיין, דקדוק ארמית בבלי (ערוך בידי ע"צ מלמד), ירושלים ותל אביב תשכ"א (ביקורת: יחזקאל קוטשר, "מחקר דקדוק הארמית של התלמוד הבבלי", לשוננו כו [תשכ"ב], עמ' 149-183)

מרדכי בן-אשר, "דקדוק הפועל הארמי ב'הלכות פסוקות'", לשוננו לד (תש"ל), עמ' 278-286; לה (תשל"א), עמ' 20-35

Elitzur A. Bar-Asher Siegal, *Introduction to the grammar of Jewish Babylonian Aramaic*, 2nd, Revised and Extended Edition, Münster : Ugarit-Verlag, 2016

יוחנן ברויאר, "הרכיב העברי בארמית של התלמוד הבבלי", לשוננו סב (תשנ"ט), עמ' 23-80
Y. Breuer, "The Babylonian Aramaic in Tractate Karetot: According to MS Oxford", *Aramaic Studies* 5.1 (2007), pp. 1-45

אליקים ח' וייסברג, הארמית הבבלית ומסורת הטקסט של התלמוד, ירושלים תשע"ח (ביקורת: אליצור בר-אשר סיגל, "עניינים מרכזיים במחקר הארמית הבבלית לאור מחקריו של אליקים וייסברג, לשוננו פב [תש"ף], עמ' 129-147)

שלמה מורג, ארמית במסורת תימן: לשון התלמוד הבבלי, ירושלים תשמ"ח
שלמה מורג ויחיאל קארה, ארמית בבלי במסורת תימן: שם העצם (עדה ולשון כד), ירושלים תשס"ב
(ביקורת: יוחנן ברויאר, "שם העצם בארמית של התלמוד הבבלי לפי מסורת תימן", לשוננו סה
[תשס"ג], עמ' 121-141)
ח"י קאהוט, ספר ערוך השלם, וינה 1878-1892
יחיאל קארה, כתבי-היד התימניים של התלמוד הבבלי: מחקרים בלשונם הארמית (עדה ולשון י),
ירושלים תשמ"ד (ביקורת: ד' בויארין, "כתבי-היד התימניים של התלמוד הבבלי, מחקרים בלשונם
הארמי [עדה ולשון י]", לשוננו נא [תשמ"ז], עמ' 252-256)
Matthew Morgenstern, *Studies in Jewish Babylonian Aramaic: based upon early
eastern manuscripts*, Harvard Semitic studies (HSS). Winona Lake, Ind: Eisenbrauns,
2011 (Review: Aaron Koller, RBL [<http://www.bookreviews.org>])
Michel Schlesinger, *Satzlehre der Aramäischen Sprache des Babylonischen
Talmuds*, Leipzig 1928
Michael Sokoloff, *A Dictionary of Jewish Babylonian Aramaic, Second Revised and
Expanded Edition*, Ramat Gan 2020

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: